

Profesor Robert Burns Woodward

1917—1979

Znanstveni je svijet 8. srpnja nenadano izgubio jednoga od svojih najvećih stvaralaca, nobelovca prof. Robert Burns Woodwarda, profesora Harvardskog univerziteta u Cambridge, SAD i utemeljitelja Woodward-ova Instituta u Baselu, Švicarska.

Woodwardovo vrijeme organske kemije i penetracije njegova osebujnog stvaralačkog duha započinje doktorskom tezom, koju je branio u dvadesetoj godini života, a odmah zatim i totalnom sintezom kinina. Već tada nudi rješenja i partnerstvo prirodi u njezinim skrovitostima, a i u građenju najkompliciranijih fiziološki važnih tvari. Profesoru Harvardskog Sveučilišta dr Robert Burns Woodwardu dodjeljuje se Nobelova nagrada u 1965. godini s obrazloženjem da je »uspio izvršiti niz kompliciranih sinteza koje omogućuju bolje poznavanje strukture materije«. Poziciju koju danas zauzima organska kemija, a velikim dijelom i prosperitet mnogih svjetskih farmaceutskih industrija, osnivaju se na nizu genijalnih sinteza, razriješenih struktura i mehanizama nastajanja organskih spojeva koje je R. B. Woodward sagledao i uveo u praksu i život.

U preko 300 objavljenih znanstvenih radova o strukturama i totalnim sintezama tvari kao što su biotin, kamfor, morfin, santoninska kiselina, strihnin, patulin, lanosterol, holesterol, estron, kortizon, teramicin, auromicin, liserginska kiselina, cinchonin i veratrum-alkaloidei, sempervirin, rezerpin, kolhicin, kalikantin, tetraciklini, streptomycin, streptonigrin, magnamicin, penicilin, cefalosporini, tetradotoksin, prostaglandini, ferocen, elipticin, porfirin, razni makrolidi, a posebno monumentalna totalna sinteza klorofila, nije jedino što je donijelo slavu profesor B. R. Woodwardu, a medicini i znanosti nesagledivu korist. Kao čovjek, nije poznavao granica ni razlika među narodima, a kao jedan od najpoznatijih predavača, fascinantno je razglabao svoje misli i put do totalnih sinteza i struktura organskih spojeva. Nije živio u vremenu, pa su i njegova predavanja i poznati kolokviji trajali satima, uvijek s ciljem da do kraja i u detaljima nesebično otkriju sve rezultate i originalne planove za budući rad.

Niz priznanja, odlikovanja i počasti koje je doživio profesor R. B. Woodward u velikom broju zemalja, pa i članstvo u našoj Jugoslavenskoj Akademiji znanosti i umjetnosti ni u jednoj prilici nisu utjecale na njegov način korištenja vremena za rad. Tako i jedna od posljednjih izvršenih totalnih sinteza profesora R. B. Woodwarda, koja se odnosi na vitamin B₁₂, kao i rad na eritromicinu, kojim je bio zauklupljen u posljednje vrijeme, govori o njegovu neprekinutom radu i vjeri u život.

Profesoru R. B. Woodwardu dugujemo veliku zahvalnost kao profesor, znanstvenom neimar, a čovjeku, a njegovoj nadahnutoj umjetnosti građenja prirodnih principa organske materije i vječno mjesto na Olimpu znanosti.

VINKO ŠKARIĆ